

**Татар телендә гомуми белем бирү оешмаларында укучы балалар өчен
татар теленнән олимпиада биремнәренәң ЖАВАПЛАРЫ
2025-2026 нчы уку елы
7 нче сыйныф**

Максималь балл – 64

I. ТЕСТ (20 балл)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	2	3	3	2	3	3	3	1	1

II. Теоретик бирем.

Искергән сүзләр турында языгыз. Фикерегезне мисаллар белән дәлилләгез. (8 балл)

Укучы мәктәп программасы, дәреслекләрдә бирелгән материалны мөмкин кадәр тулы чагылдырган очракта, мисаллар белән дәлилләгәндә, биремгә иң югары **балл (8)** куела. Төгәлсезлекләрнең күләменә карап, баллар саны киметелә. Мәгълүмат бөтенләй булмаган очракта, укучыга 0 балл куела.

III. Уйлагыз һәм җавапларны языгыз.

Мәкальләрнең ахырын уйлап языгыз. (5 балл)

1. *Өң кысан булса да, күңеләң иркен булсын.*
2. *Яхшы тел – жан азыгы.*
3. *Сөйдергән дә – тел, биздергән дә – тел.*
4. *Баканың да үз тавышы үзенә матур.*
5. *Өйрәнгән җирдә калмас.*

IV. Гамәли-ижади бирем.

1. Тексттагы <...> тамгасы урынына тиешле тыныш билгеләрен куегыз. (7 балл)

Март ахыры якынлашкан <,> беренче зур яңалык шул булды <:> кычыткан күбәләге оча башлады. Кирпеч төсле кызыл күбәләк. Шул кызыл өстендә вак кара таплар күренә. Юка канатлары читтән кара кайма киткән <,> ә каймага зәңгәр таплар тезелгән. Күбәләк суыкны агач ярыгында уздырган һәм яз җиткәч уянган.

Бераздан үрмәкүчләр уянды <,> кайберләре кар өстендә сәяхәт итә башлады. Иртән кояш күренә <-> үрмәкүч терелә <,> кичен суыта <-> ул тагы үлеп куя. (Г. Хәсәнов)

2. Шигырьне укыгыз һәм күп нокталар урынына тиешле хәрефләрне куегыз. (2 балл) **һәр төшеп калган хәреф – 0,5 балл**

Татлы тәм бар ипекәйдә.

Төшендем мин яши-яши:

Кеше аңа үз өендә

Сөенечен кушып ашый.

Ачы тәм бар ипекәйдә.

Карусыз гомер юлдашы:

Шуның өчен аңа кеше

Көенечен кушып ашый. (Р. Зәйдулла)

3. *Ачы тәм бар ипекәйдә.* жөмләнән синтаксик анализ ясагыз. (4 балл) **тәм – ия, бар – хәбәр, ачы – аергыч, ипекәйдә – кыек тәмамлык. Бу – жәенке ике составлы гади жөмлә**

4. Шигырьдән антоним парларны күчереп языгыз, сүзләрнең кайсы сүз төркемнәренә каравын билгеләгез. (4 балл) 2+2

татлы – ачы - сыйфат, сөенеч – көенеч - исем

5. Шигырьдән үткән заман хикәя фигыльне табып языгыз, морфологик анализ ясагыз. (3 балл) **төшендем – тамыр, билгеле үткән заман хикәя фигыль, 1 нче зат, берлек санда, барлыкта**

6. Сөйләм теленә хас сүзгә күчереп алыгыз. (2 балл)

ипекәй

7. “Икмәк кадерә” темасына 8-9 жөмләдән торган инша языгыз. (9 балл)